Eques a Servitio Dei

Ὁδηγίες γιὰ τὴν τέλεση τοῦ Ἀρχέγονου Μυστηριακοῦ Τύπου τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου

❧

ΑΘΗΝΑ 2022

Eques a Servitio Dei

Ὁδηγίες γιὰ τὴν τέλεση τοῦ Ἀρχέγονου Μυστηριακοῦ Τύπου τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου

demgpol@yahoo.gr

ISBN: 978-618-5589-11-0

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
Α. Σκοπός	7
Β. Προϋποθέσεις	7
Γ. Ἀποτελέσματα	8
Δ. Πρακτικὲς Ὁδηγίες	10

Πρόλογος

Ἡ ἐργασία μας αὐτὴ ἀποτελεῖ ἐπεξηγηματικὸ σχόλιο στὸ βιβλίο μας: **Ἀναζητῶντας τὴν Ἀρχέγονη Θεία Λατρεία**, ὅπου παρουσιάζουμε μία σύγχρονη πρόταση ἀξιοποιήσεως τοῦ πρωτοχριστιανικοῦ μυστηριακοῦ τύπου τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου.

Δίδονται ὁδηγίες ἀφ' ἑνὸς γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ τοποθέτηση (κάτι πού ~ ἂν καὶ ἐξαιρετικὰ οὐσιῶδες ~ συνήθως παραγνωρίζεται) καὶ ἀφ' ἑτέρου γιὰ τὴν πρακτικὴ τέλεση.

Οἱ ἐν λόγῳ πρακτικὲς ὁδηγίες ἀφοροῦν στὴν τέλεση ἀπὸ λαϊκό. Ὁ κληρικὸς ποὺ διαθέτει Ἁγία Τράπεζα δύναται νὰ κάνει τὶς ἀπαραίτητες προσαρμογές.

Ὁδηγίες γιὰ τὴν τέλεση τοῦ Ἀρχέγονου Μυστηριακοῦ Τύπου τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου

Α. Σκοπός:

Σκοπὸς τῆς χριστιανικῆς λατρείας εἶναι ἡ **ἀποδοχὴ** ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ ἀνθρώπου **τῆς Αἰωνίας Ζωῆς ἢ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ**, ποὺ τοῦ προσφέρεται ἀχρόνως, στὸ ἑκάστοτε «**τώρα**».

Β. Προϋποθέσεις:

Γιὰ πρὸς τὶς προϋποθέσεις τῆς τελέσεως τοῦ Μυστηριακοῦ Τύπου τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου (ὑφ' οἱανδήποτε λειτουργικὴ μορφή, οἱουδήποτε δόγματος ἢ ὁμολογίας) ἔχουμε ἀναφερθεῖ ἀναλυτικῶς ἀλλοῦ. Ἐδῶ θ' ἀρκεσθοῦμε νὰ ποῦμε συνοπτικῶς ὅτι ἡ οὐσιώδης ἀναγκαία συνθήκη τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἶναι **ἡ συγκρότηση μίας συλλογικῆς μονάδος** (τοῦ «ἐκκλησιάσματος»), ἡ ὁποία ~ διὰ τοῦ τελουμένου μυστηρίου ~ θ' ἀποτελέσει τὸ **Σῶμα τοῦ Χριστοῦ**, στὸ ὁποῖον θὰ ἔλθει νὰ ἐνοικήσει τὸ **Ἅγιο Πνεῦμα**. Ἡ ἐν λόγῳ συγκρότηση τῆς συλλογικῆς μονάδος πραγματοποιεῖται **διὰ τῆς ἀγάπης**, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεσπίσαντος πρὸς τοὺς μαθητές Του: «**ἀγαπᾶτε ἀλλήλους**».

Ὑπενθυμίζουμε ὅτι κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο Νύσσης, ἡ ἔλευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ν.Β.: Στὴν περίπτωση ὅπου ~ εἴτε κατ' ἐξαίρεσιν, εἴτε κατ' οἰκονομίαν ~ ὁ τελῶν εἶναι μόνος, τότε, προκειμένου νὰ πληρωθεῖ τὸ «**ὅπου δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν**», ὀφείλει ὑποχρεωτικῶς νὰ καλέσει τὸν Φύλακα Ἄγγελό του ὥστε νὰ προσφέρουν μαζὺ τὴν ὁμαδικὴ αὐτὴν λατρεία στὸν Θεῖο Πατέρα. Ἡ ἐπίκληση τοῦ Φύλακα Ἀγγέλου συνοδεύεται ἀπὸ τὸ ἄναμμα ἑνὸς κεριοῦ ἀφιερωμένου σ' αὐτόν.

Γ. Ἀποτελέσματα:

Ἐρχόμασθε τώρα στὴν σημαντικότερη διάσταση τῆς Θείας Λατρείας, ἡ ὁποία μέχρι σήμερα ἔχει παντελῶς παραγνωρισθεῖ καὶ ἀγνοηθεῖ: πρόκειται γιὰ τὴν **ἀποτελεσματικότητα**.

Ἡ Θεία Λατρεία, τὴν ὁποίαν ὅρισε ὁ Σαρκωθεὶς Λόγος ὡς ἐξωτερικὴ μορφὴ τοῦ Νόμου τῆς Χάριτος, δὲν νοεῖται νὰ εἶναι ἀναποτελεσματική. Εἶναι τοὐλάχιστον ἀφελὲς (γιὰ νὰ μὴ ποῦμε: ἀσεβές) νὰ θεωροῦν οἱ πιστοὶ ὅτι μεταλαμβάνοντας λαμβάνουν μία χάρη, ἡ ὁποία δὲν ἔχει κανένα ἀντιληπτὸ ἀποτέλεσμα στὴν ζωή τους, καὶ τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα θὰ φανοῦν... μετὰ θάνατον!

Ὄχι! Ἐὰν ἀλήθευε τοῦτο, τότε δὲν θὰ χρειαζόταν τὸ Μυστήριο τοῦτο νὰ εἶναι ἐπαναλαμβανόμενο. Θὰ χορηγεῖτο ἐφ’ ἅπαξ, ὅπως τὸ βάπτισμα ἢ τὸ χρίσμα ἢ ἡ ἱερωσύνη.

Ἀφ’ ἧς στιγμῆς ὁ ἴδιος ὁ Σαρκωθεὶς Λόγος μᾶς καλεῖ νὰ ζητοῦμε «**τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον**» (δηλαδή, τὸν καθημερινὸ Ἄρτο τῆς Ζωῆς), «**σήμερον**», δηλαδὴ τὴν κάθε ἡμέρα τῆς ζωῆς μας, τοῦτο σημαίνει ὑποχρεωτικῶς ὅτι:

- ἐφ’ ὅσον πληροῦνται οἱ προϋποθέσεις, τὸ μυστήριο τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου φέρει *ἀπαρεγκλίτως* τὸ ἀποτέλεσμά του, ἀφοῦ τὸ νὰ θεωρήσουμε μία Θεία Ἐνέργεια ἀναποτελεσματική, θὰ προσέβαλλε εὐθέως τὴν ἔννοια τῆς Θείας Παντοδυναμίας·
- σημαίνει ἐπίσης ὅτι, ἐξ αἰτίας τῆς δικῆς μας ἀδυναμίας ἢ ὑπαιτιότητος, τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ τῆς Θείας Χάριτος ἐφ’ ἡμῶν *φθίνει* σὺν τῷ χρόνῳ, ὁπότε χρειάζεται ἀνανέωση.

Ποιὸ εἶναι λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα;

Εἶναι ἀκριβῶς ἡ εἴσοδος τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν. Εἶναι ἡ ἐντὸς ἡμῶν εἰσροὴ τῆς Αἰωνίας Ζωῆς, τὴν ὁποίαν μᾶς παρέχει ὁ Ἄρτος τῆς Ζωῆς.

Εἶναι ἡ ὀντολογική μας ἀνακαίνιση καὶ ἀναγέννηση, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνεπάγεται καὶ τὴν ἀνακαίνιση καὶ ἀναγέννηση τοῦ σύμπαντος κόσμου, Διότι,

καθ' ὃ μέτρο διατηροῦμε τὸν ἑαυτό μας ἐντὸς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ~ ἤ, τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ~ ὁ περιβάλλων κόσμος παύει νὰ ἀποτελεῖ *γιὰ ἐμᾶς* κόσμο πτώσεως καὶ καθίσταται κόσμος χάριτος, πεδίον ἐκδηλώσεως τῆς Θείας Βασιλείας.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐννοεῖ ἡ τελευταία φράση τοῦ Ἀρχέγονου Μυστηριακοῦ Τύπου: «**Ἐλθέτω Χάρις καὶ παρελθέτω ὁ κόσμος οὗτος**». Ἡ σημασία της δὲν εἶναι *ἐσχατολογική*, ἀλλὰ *ὀντολογικὴ* καὶ ἀφορᾶ στὸ παρόν, στὴν ἐδῶ καὶ τώρα μεταμόρφωση τοῦ κόσμου.

Δ. Πρακτικὲς Ὁδηγίες:

Ἀπαιτούμενα:

Ἕνα **τραπέζι** ποὺ θὰ χρησιμεύσει ὡς βωμός. Καλύπτεται ἀπὸ ἕνα **λευκὸ τραπεζομάντηλο**, λινὸ ἢ βαμβακερό.

Ἕνα λευκό, λινό, τετράγωνο (ἢ περίπου) **πετσετάκι ἢ μαντήλι**, τὸ ὁποῖον θὰ διπλώνεται κατὰ τρίτα, ὥστε ὅταν ξεδιπλωθεῖ θὰ σχηματίζει ἐννέα τετραγωνίδια. Αὐτὸ ἁπλώνεται ἐπάνω στὸ λευκὸ τραπεζομάντηλο.

Ἀρχικῶς, τοποθετεῖται τὸ **Ποτήριο**, κενό, στὸ κεντρικὸ τετραγωνίδιο, ἐπάνω δὲ σ' αὐτό, τὸ **Δισκάριο**, τὸ ὁποῖον (γιὰ λόγους ἁπλότητος) μπορεῖ ἤδη νὰ περιέχει τὸν ἄρτο. Ἀμφότερα καλύπτονται ἀπὸ ἕνα χρυσὸ πέπλο (ἕνα λεπτό, ἡμιδιαφανὲς ὕφασμα).

Ἐπάνω στὸ τραπέζι (ἀλλ’ ὄχι ἐπάνω στὸ μανδήλιο), δύο **κανατάκια**: τὸ ἕνα περιέχει δύο δάχτυλα **οἴνου** καὶ τὸ ἄλλο εἶναι γεμᾶτο μὲ **νερό**. (Τοὺς δεξιόχειρες ἐξυπηρετεῖ τὰ κανατάκια νὰ εἶναι στὸ πίσω δεξιὸ ἄκρο τοῦ τραπεζιοῦ). Κάτω ἀπὸ τὰ κανατάκια καλὸν εἶναι νὰ ὑπάρχει μία πλαστικὴ διαφάνεια Α4 (ἢ κάποιο ἄλλο προστατευτικό), ὥστε τυχὸν σταγόνες οἴνου νὰ μὴ λερώσουν τὸ τραπεζομάντηλο.

Τὰ ἀναφερόμενα κεριὰ εἶναι προαιρετικά. Ἡ χρήση τους ξεκίνησε κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα. Νωρίτερα, κεριὰ χρησιμοποιοῦντο ἀποκλειστικῶς γιὰ τὴν φυσική τους χρήση: τὸν φωτισμό!

Ξεκινᾶ ἡ ἀκολουθία (μὲ τὸ Ποτήριο+Δισκάριο στὸ κέντρο τοῦ Μανδηλίου, καλυμμένα) καὶ φθάνουμε στὴν **Προετοιμασία** τῶν Δώρων.

1. Ἀφαιροῦμε τὸ **πέπλο** ἀπὸ τὸ Ποτήριο+ Δισκάριο καὶ τὸ τοποθετοῦμε στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ τραπεζιοῦ, ὥστε νὰ μὴν ἐνοχλεῖ. Τοποθετοῦμε τὸ Ποτήριο καὶ τὸ Δισκάριο δεξιά, δίπλα στὰ κανατάκια, ἐπάνω στὴν διαφάνεια Α4.

2. Γεμίζουμε τὸ **Ποτήριο** μὲ τὸν οἶνο. Τὸ εὐλογοῦμε (κάνοντας τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ μὲ τὸ δεξιὸ χέρι) λέγοντας: «**Ἂς εἶσαι εὐλογημένο εἰς τὸ Ὄνομα τοῦ ✠ Πατρὸς καὶ τοῦ ✠ Υἱοῦ καὶ τοῦ ✠ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν**».

3. Λαμβάνουμε τὸ **κανατάκι** μὲ τὸ νερό. Τὸ εὐλογοῦμε (ὁλόκληρο τὸ κανατάκι) μὲ τὴν ἴδια φράση καὶ τὶς ἴδιες χειρονομίες.

4. Ρίχνουμε μία **μικρὴ** ποσότητα νεροῦ στὸ Ποτήριο μὲ τὴν φράση «**Σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχαία Παράδοση...**» κλπ.

5. Λαμβάνουμε τὸν **ἄρτο** ἀπὸ τὸ Δισκάριο μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι καὶ τὸν εὐλογοῦμε ὁμοίως μὲ τὸ δεξιό. Τὸν ἐπανατοποθετοῦμε στὸ Δισκάριο.

(Ἡ παραπάνω προετοιμασία γίνεται ἔξω ἀπὸ τὸ Μανδήλιο, στὸ δεξιὸ τμῆμα τοῦ τραπεζιοῦ).

6. Λαμβάνουμε τὸ Ποτήριο μὲ τὸν κεκραμένο οἶνο καὶ τὸ τοποθετοῦμε στὸ κέντρο τοῦ **Μανδηλίου**, τὸ δὲ Δισκάριο ἐμπρὸς ἀπὸ αὐτό (πρὸς ἐμᾶς).

Φθάνουμε στὸν τύπο τοῦ οἴνου: Ὑψώνουμε στὸ μέγιστο ὕψος καὶ λέμε «**Εὐχαριστοῦμεν Σοι...**» κλπ.

Κατεβάζουμε στὸ ὕψος τοῦ προσώπου μας, εὐλογοῦμε μὲ τὸ δεξιὸ χέρι διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ ✠ λέγοντας τὸ «Ἀμήν» καὶ ξαναϋψώνουμε γιὰ λίγο. (Ἐδῶ μποροῦμε νὰ ποῦμε <u>ἐσωτερικῶς</u> τὴν

μυστικὴ φράση: «**Ἐντὸς ἡμῶν βασιλεύει ὁ Ἰησοῦς**», εἴτε στὴν ἑλληνικὴ εἴτε στὴν λατινική).

Κατεβάζουμε τὸ Ποτήριο καὶ τὸ ἀκουμπᾶμε στὸ κέντρο τοῦ Μανδηλίου καί, μὲ τὶς παλάμες ἀπὸ ἐπάνω του, συνεχίζουμε «**Τοῦτο τὸ Ποτήριον κλπ.**».

Κάνουμε τὸ ἴδιο μὲ τὸν ἄρτο: ὑψώνουμε, λέμε τὴν εὐχαριστιακὴ εὐχή, κατεβάζουμε ἐλαφρῶς καὶ εὐλογοῦμε ✠ στὴν λέξη «**Ἀμήν**», ξαναϋψώνουμε, (λέμε <u>ἐσωτερικῶς</u> τὴν μυστικὴ φράση), κατεβάζουμε καὶ τὸ ἀκουμπᾶμε ἐμπρός μας.

Συνεχίζουμε τὴν εὐχαριστιακὴ εὐχὴ τοῦ ἄρτου.

Στὴν φράση «Λάβετε φάγετε... » ἔχουμε ὁμοίως τὶς παλάμες ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἄρτο.

Ὁ **μελισμὸς** γίνεται ὡς ἑξῆς:

Λαμβάνουμε τὸν ἄρτο (ὁ ὁποῖος βολεύει νὰ εἶναι κυκλικοῦ σχήματος) καὶ τὸν θραύουμε σὲ δύο ἡμικύκλια. Τὸ δεξιὸ τὸ τοποθετοῦμε στὸ Δισκάριο. Μὲ τὸ δεξιὸ χέρι θραύουμε τὴν κάτω ἄκρη τοῦ ἀριστεροῦ ἡμικυκλίου, τὸ ὁποῖον τοποθετοῦμε ἐπίσης στὸ Δισκάριο. Μὲ αὐτὸ τὸ μικρὸ θραῦσμα (ποὺ κρατᾶμε στὸ δεξιὸ χέρι) εὐλογοῦμε τὸν κεκραμένο οἶνο μὲ τὴν φράση: «**Εἰς τὸ Ὄνομα τοῦ ✠ Πατρὸς καὶ τοῦ ✠ Υἱοῦ καὶ τοῦ ✠ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν**». Στὴν λέξη «**Ἀμήν**» ρίχνουμε τὸ μικρὸ θραῦσμα μέσα στὸ Ποτήριο.

Ἐν συνεχείᾳ, θραύουμε τὸν ἄρτο σὲ τόσα τεμάχια ὅσα καὶ οἱ μεταλαμβάνοντες. Ἐὰν εἶναι τόσοι πολλοί, ὥστε ἕνα ἀρχικὸ τεμάχιο ἄρτου δὲν θὰ ἔφθανε, ἔχουμε μεριμνήσει καὶ τοποθετήσει ἐξ ἀρχῆς ἐπαρκῆ ποσότητα ἄρτου στὸ δισκάριο.

Στὴν **ὕψωση** ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ, ὑψώνουμε μόνο τὸ Ποτήριο, ἀφοῦ πλέον ἐμπεριέχει καὶ τὰ δύο εἴδη: οἶνο καὶ ἄρτο. Αὐτὴ ἡ ὕψωση γίνεται στὸ ὕψος τοῦ προσώπου.

Ν.Β. Πρὶν ἀπὸ τὴν κατάληξη τῆς προσευχῆς τῆς ὑψώσεως, δηλαδὴ πρὶν ἀπὸ τό: «**Διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν...**», *εἶναι δυνατὸν* νὰ διατυπωθεῖ ΜΙΑ καὶ μόνη αἴτηση, γιὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν συμφωνήσει

προκαταβολικῶς ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀνάγκη: διότι «**ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν**» [Ματθ. 18.19].

Πρὶν ἀπὸ τὴν καταληκτικὴ φράση: «**Διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν...**» ὁ τελῶν διαγράφει ***ἀργὰ καὶ ἱεροπρεπῶς*** ἕναν μεγάλο + πρὸς Ἀνατολάς, ὡς κίνηση εὐλογίας, ὑψώνοντας καὶ κατεβάζοντας τὸ Ποτήριο καὶ κατόπιν κινῶντας το ἐξ ἀριστερῶν του (90°) πρὸς τὰ δεξιά του (90°). Ἔπειτα στρέφεται πρὸς τὴν Δύση καὶ κάνει τὸ ἴδιο. Ἀφοῦ στραφεῖ καὶ πάλι πρὸς τὸν Βωμό, συνεχίζει: «**Διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν...**».

Ἡ **Θεία Μετάληψη** μπορεῖ νὰ γίνει ὡς ἑξῆς: ὁ τελῶν ἐμβαπτίζει κάθε τεμάχιο ἄρτου στὸν οἶνο καὶ τὸν τοποθετεῖ στὸ στόμα τοῦ μεταλαμβάνοντος. (Ὁ τρόπος αὐτὸς δύναται κάλλιστα νὰ προσαρμοσθεῖ, ἀνάλογα μὲ τὶς ἰδιαίτερες ἀνάγκες καὶ συνθῆκες ποὺ ἐπικρατοῦν).

Ἀφοῦ μεταλάβουν ὅλοι, ὁ τελῶν καταναλώνει ὅλον τὸν ὑπόλοιπο οἶνο ποὺ ἔχει παραμείνει στὸ Ποτήριο.

Μετά τὴν θεία μετάληψη καὶ πρὶν τὴν τελικὴ εὐχὴ θὰ πρέπει νὰ λάβει χώραν ἡ **πλύση** τῶν σκευῶν, ἡ ὁποία γίνεται ἐκτὸς μανδηλίου, δίπλα στὰ κανατάκια.

N.B. Ἐπειδὴ ἡ πλύση διαρκεῖ περίπου τρία λεπτά, εἶναι καλὸ κατὰ τὴν διάρκειά της νὰ ἀκουσθεῖ κάποιος εὐχαριστιακὸς ὕμνος, ὅπως τὸ ὑπέροχο «Anima Christi». Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς πλύσεως καὶ τοῦ ὕμνου διαλογιζόμασθε τὴν ἐντὸς ἡμῶν Θεία Βασιλεία.

1. Ὁ τελῶν λαμβάνει τὸ Δισκάριο καὶ ρίχνει μέσα στὸ Ποτήριο ὅλα τὰ ψίχουλα ἄρτου ποὺ τυχὸν εἶχαν παραμείνει. Ἀπὸ τὸ κανατάκι τοῦ ὕδατος ρίχνει τὴν μισὴ ποσότητα στὸ ἄδειο κανατάκι τοῦ οἴνου. Ἀναδεύει τὸ κανατάκι τοῦ οἴνου γιὰ νὰ τὸ ξεπλύνει καὶ ρίχνει αὐτὸ τὸ νερὸ στὸ Ποτήριο. Τὸ ἀναδεύει καὶ τὸ πίνει. Ἐπαναλαμβάνει μὲ τὴν ὑπόλοιπη ποσότητα νεροῦ.

2. Σκουπίζει τὸ Ποτήριο, τοποθετεῖ ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ Δισκάριο καὶ τὰ καλύπτει μὲ τὸ πέπλο.

3. Τὰ τοποθετεῖ στὸ κέντρο γιὰ τὴν τελικὴ εὐχή (**«Μετὰ τὸ Ἐμπλησθῆναι»**).

Ἐὰν ἔχει ἐπικαλεσθεῖ τὸν Φύλακα Ἄγγελό του, τὸν εὐχαριστεῖ.

Κατόπιν τοποθετεῖ τὰ σκεύη ἐκεῖ ποὺ τὰ φυλάσσει. Διπλώνει τὸ Μανδήλιο (κατὰ τρίτα, ὁριζοντίως καὶ καθέτως) καὶ τὸ τοποθετεῖ σὲ ἕναν πρὸς τοῦτο ὑφασμάτινο φάκελλο.–

❧ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ❧

Ὁ ἀρχέγονος μυστηριακὸς τύπος τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου, τὸν ὁποῖον τελοῦσαν οἱ μαθητὲς τοῦ Ἰησοῦ καὶ οἱ διάδοχοί τους, σώζεται σὲ ἕνα παλαιοχριστιανικὸ κείμενο τοῦ πρώτου μ.Χ. αἰῶνα: τὴν «Ἀποστολικὴ Διδαχή».

Αὐτὸς ὁ μυστηριακὸς τύπος, σύντομος, σαφὴς καὶ ἐστιασμένος, λίγα κοινὰ ἔχει μὲ τὸν σημερινὸ τρόπο λατρείας.

Στὸ πρῶτο μέρος τοῦ βιβλίου, ἔπειτα ἀπὸ μία εἰσαγωγὴ περὶ τῆς θείας λατρείας, παρουσιάζεται ὁ ἀρχέγονος αὐτὸς τύπος στὴν αὐθεντική του μορφὴ καὶ μελετῶνται τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά του, τὸ ἐννοιολογικό του περιεχόμενο καὶ ὁ στόχος του.

Στὸ δεύτερο μέρος παρουσιάζεται μία σύγχρονη πρόταση ἀξιοποιήσεώς του.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἀποτελεῖ ἐπεξηγηματικὸ σχόλιο στὸ βιβλίο μας: «**Ἀναζητῶντας τὴν Ἀρχέγονη Θεία Λατρεία**».

Δίδονται ὁδηγίες τόσο γιὰ τὴν ὀρθὴ ἐσωτερικὴ τοποθέτηση, ὅσο καὶ γιὰ τὴν πρακτικὴ τέλεση τοῦ προτεινομένου τυπικοῦ.

978-618-5589-11-0